

Науково-технічна бібліотека КНУТД

Матеріали круглого столу

Автоматизація бібліотечних
процесів в НТБ КНУТД
відповідно до вимог часу

КНУТД - 2015

26.02.2015 р.

ПРОГРАМА

1-0224а

10:15

КРУГЛОГО

СТОЛУ

***Автоматизація бібліотечних
процесів в НТБ КНУТД відповідно
до вимог часу***

1. Відкриття засідання. Вступне слово *Жменько О.В.*
2. Бібліотечно-інформаційні послуги та продукти в контексті взаємодії бібліотеки і користувача *Ткаченко Т.М.*
3. Впровадження автоматизованого обслуговування в НТБ КНУТД *Мачина Л.М.*
4. Авторизація, як нова послуга бібліотеки *Сучкова І.С.*
5. Впровадження модулю Книгозабезпеченості (аналітична робота з картами контролю) *Глушко О.М.*
6. Використання соціальних мереж в освітньо-виховному процесі *Котвицька О.В.*
7. Обговорення *співробітники бібліотеки*
8. Підсумки

Модератор Максимова Н.П.

Інформація про засідання круглого столу

25 лютого 2015 р. відбулось засідання круглого столу за темою «Автоматизація бібліотечних процесів в НТБ КНУТД відповідно до вимог часу» з метою підвищення кваліфікації, ознайомлення працівників бібліотеки з напрямками автоматизації бібліотечних процесів та обговорення проблем, що виникли. Участь у засіданні приймали 26 осіб: співробітники бібліотеки та завідувач бібліотекою коледжу КНУТД Муравйова Л.М.

Засідання відкрила директор бібліотеки **О.В. Жменько**, яка у вступному слові окреслила завдання НТБ КНУТД. Сучасні вузівські бібліотеки, які з повним правом вважаються найважливішими джерелами знань, повинні відповідати вимогам користувачів: бути доступними, оперативними, інноваційними, здійснювати інформаційну підтримку освітніх і наукових потреб і запитів читачів. Бібліотека університету покликає оперативно інформувати щодо нововведень в її діяльності, організувати свою роботу таким чином, щоб користувачі частіше звертались як до традиційної бібліотеки, так і до електронної за отриманням необхідної інформації та спілкуванням з бібліотекарями – фахівцями.

На порядку денному бібліотеки – багато планів, пов'язаних з подальшим впровадженням автоматизації бібліотечних процесів, сучасних програм і технологій, реорганізація і створення нових відділів, що закладає підґрунтя нової найсучаснішої бібліотеки. Сподіваюсь, що заплановане поступово за підтримки керівництва університету та співробітників буде втілюватись у життя.

Доповідь заступника директора з інноваційної роботи Т.М. Ткаченко «Бібліотечно-інформаційні послуги та продукти в контексті взаємодії бібліотеки і користувача» була присвячена ефективному використанню специфічних бібліотечних (бібліографічних) продуктів з метою задоволення інформаційних потреб користувачів. Науково-технічна бібліотека університету надає користувачам широкий вибір літератури в читальних залах і на абонементях, здійснює бібліографічний пошук інформації різного характеру, забезпечує доступ до мережі Інтернет, пропонує зону Wi-Fi, організовує масові заходи та ін. Споживачі цих послуг : студенти, аспіранти, науковці, викладачі, співробітники, сторонні користувачі. Саме вони спонукають бібліотеку до пошуку нових форм роботи, впровадження нових послуг. Сьогодні бібліотека університету обслуговує не тільки друкованими виданнями, але й електронними документами. Створено власну електронну бібліотеку, що

надає доступ користувачам як у вільному режимі, так і в режимі обмеженого доступу. Це унікальний ресурс, що надає можливість користування електронним каталогом (ЕК) бібліотеки та повнотекстовими документами цілодобово. Великий потенціал електронної бібліотеки насамперед у забезпеченні віддаленого доступу до навчального ресурсу. Обсяг користування нею постійно зростає.

На 01.01.2015 р. фонд електронної бібліотеки складає понад 5.604 примірники (повних текстів). Електронна бібліотека має 6 самостійно створених електронних баз даних (з них 3 повнотекстові). До найважливішого ресурсу електронної бібліотеки належить електронний каталог. Обсяг ЕК складає понад 122 тис. записів, за останній рік зафіксовано 20.882.696 звернень користувачів.

Віддалені користувачі отримують інформацію з веб-сайту бібліотеки і мають доступ до інформаційних ресурсів. З розвитком інформаційних технологій відбувається й модернізація сайту НТБ КНУТД, де міститься вичерпна інформація про історію створення бібліотеки, сьогодення, структуру, ресурси та послуги, контакти. Регулярно оновлюється блок новин, анонсів заходів, нові надходження бібліотеки розміщені в інформаційному бюлетні «Бібліодайджест», віртуальні книжкові виставки тощо. Бібліотека таким чином розширює коло своїх користувачів.

За підтримки асоціації «Інформатіо-Консорціум» на сайті бібліотеки представлено на певний період безкоштовно тестовий доступ до вітчизняних та міжнародних електронних ресурсів. У 2014 році користувачам бібліотеки було надано доступ до 7-ми БД: («Інститут проблем сучасного мистецтва», «East View Information Services», «Web of Science», «EBSCO», «Консорціуму JSTOR», «Polpred.com», «Znanium.com»). Доступ до ресурсів можливий з робочих місць локальної мереж Університету.

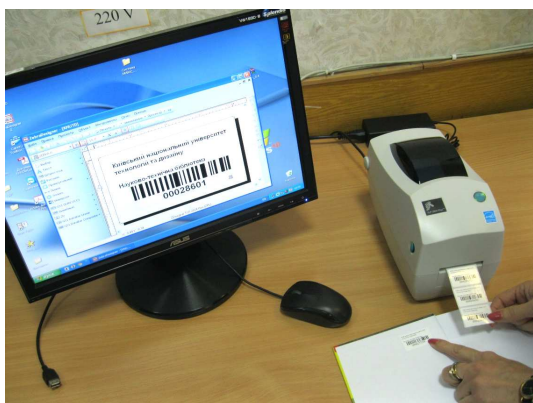
Бібліотека як провайдер інформаційних потоків, що постійно зростають та швидко змінюються, проводить заняття з основ інформаційної культури, формує інформаційно-бібліографічну грамотність студентів, популяризує свої електронні ресурси. За допомогою мультимедійного обладнання проводяться заняття зі студентами, аспірантами, викладачами. Для користувачів розроблено презентацію «Віртуальна екскурсія бібліотекою», яка знайомить студентів з усіма структурними підрозділами бібліотеки, їхніми функціями і основними завданнями по обслуговуванню читачів, детально висвітлює можливості використання електронних ресурсів бібліотеки у навчанні. З презентацією можна ознайомитись на сайті.

Бібліотека постійно працює над впровадженням нових послуг. Наприклад, впровадження послуги – ЕДД (електронна доставка документів) надасть можливість віддаленим користувачам отримати електронну копію фрагмента друкованого видання.

Науково-технічна бібліотека КНУТД перебуває у постійному пошуку нових підходів до процесу обслуговування користувачів, шляхів інноваційного розвитку та удосконалення своєї діяльності, розширюючи спектр бібліотечно-інформаційних послуг.

Завідувач сектору відділу обслуговування навчальною літературою Л.М. Мачина у доповіді «Впровадження автоматизованого обслуговування в НТБ КНУТД» розповіла про досвід поетапного впровадження нової сучасної форми обслуговування. Абонемент молодших курсів почав автоматизацію обслуговування ще з 2005 році. Була створена електронна база читачів, налагоджений автоматизований запис читачів до бібліотеки. З перших днів впровадження ми відчули полегшення в роботі і покращення якості обслуговування. Було розроблено формуляр читача та читацький квиток зі штрих-кодом, які роздруковувались на принтері. Штрих-код на читацькому квитку був призначений для подальшого використання при автоматизації обслуговування. У 2014 році розпочався наступний етап впровадження автоматизованого обслуговування. Була проведена значна підготовча робота, на абонементі молодших курсів та абонементі старших курсів здійснювалось штрих-кодування активного фонду. З початку навчального року в автоматизованому режимі записано 418 користувачів; книговидача складає 14 253 примірники. На сьогоднішній день ми продовжуємо штрих-кодування фонду. Автоматизація обслуговування дозволить покращити якість процесу книговидачі, виключить помилки.

Під час впровадження автоматизованої книговидачі виникли певні проблеми, вирішення яких можливе за участі системного адміністратора та співробітників інших підрозділів бібліотеки. Автоматизація поки що додала часу на обслуговування читача: якщо раніше на обслуговування одного читача ми витрачали 2-4 хвилини, то тепер 6-10 хвилин. Студенти незадоволені, нам теж не дуже зручно так працювати, але ми набуваємо досвіду, шукаємо можливості збільшення продуктивності роботи.

Завідувач відділу інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення І.С. Сучкова у доповіді «Авторизація, як нова послуга бібліотеки» розповіла про «Авторизацію користувачів». Це нова послуга бібліотеки, впроваджена у 2014 р., яка дає можливість читачам бібліотеки користуватись повнотекстовими базами даних, які раніше були доступні тільки в локальній мережі університету. Також ця послуга надає можливість контролювати свій електронний формуляр тим читачам, які вже обслуговувались в автоматизованому режимі книговидачі.

У своїй доповіді завідувач сектору відділу обслуговування навчальною літературою **О.М. Глушко «Впровадження модулю Книгозабезпеченості (аналітична робота з картами контролю)»** ознайомила з процесом впровадження модулю Книгозабезпеченості та співпраці з кафедрами університету. Робота модулю Книгозабезпеченості у відділі навчальної літератури розпочалась у першому семестрі навчального року. Завдання модулю:

- отримання оперативної інформації про стан забезпеченості навчальних дисциплін літературою;
- постійний контроль, аналіз забезпеченості студентів навчальною літературою;
- своєчасний обґрунтований розподіл структури навчального фонду;
- коригування тематичного палану комплектування навчального фонду та аналіз його використання.

Було видано відповідне розпорядження про співпрацю з кафедрами (№54 від 29.10.14), яке зобов'язало відповідальних осіб підтримувати постійний зв'язок з структурними підрозділами бібліотеки. 15.12 2014 ректорат прийняв рішення про забезпечення деканами факультетів, завідуючими кафедр своєчасного надання інформації для модуля книгозабезпеченості:

1. Карта контролю книгозабезпеченості дисциплін навчальною літературою.
2. Заявка на придбання літератури.

З наданою кафедрами інформацією проводиться аналітична робота щодо розміщення її в модулі АРМ «Книгозабезпеченість». Впровадження модулю сприятиме оптимізації комплектування фонду навчальних видань за запитами викладачів.

Завідувач науково-методичного відділу О.В. Котвицька у доповіді «Використання соціальних мереж в освітньо-виховному процесі» розповіла: з метою дослідження використання соціальних мереж науково-методичним відділом було проведено опитування серед студентів нашого університету. Виявилось що переважна більшість користувачів (91%) відвідує мережу «В Контакті», на другому місці за популярністю – Facebook (40%). Студенти – основні користувачі науково-технічної бібліотеки КНУТД постійно користуються соціальними мережами. Це розкриває перспективи активної участі бібліотеки у формуванні позитивного комунікаційного середовища: покращення комунікації між бібліотекою та її користувачами, рекламування інформаційних ресурсів, послуг, заходів просвітницької та виховної роботи у соціальних мережах. На підставі аналізу опитування було створено сторінки НТБ у Facebook та Вконтакте, спільно з освітньо-виховним сектором підготовлено та проведено онлайн-заходи на соціальні та патріотичні теми, які відображені на сторінках бібліотеки у соціальних мережах. На постійній основі здійснюється оперативне інформування про культурно-мистецькі події у м. Києві: виставки, читання тощо (сайт, форум, блог). Для зручнішого доступу до сторінок НТБ у соціальних мережах відділом інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення створені баннери на сайті бібліотеки.

Використання соціальних мереж в освітньо-виховній діяльності бібліотеки носить також зручний демонстраційний характер, дає змогу

ділитись будь-яким контентом (відео, аудіо, документами у різноманітних форматах). Користувачі можуть відвідувати у будь-який зручний час. діскусії, обговорення, тренінги.

Під час обговорення доповідей було відзначено позитивні зрушення та недоліки впровадження інноваційних процесів у бібліотеці. Активну участь прийняли співробітники бібліотеки та завідувач бібліотекою коледжу КНУТД Муравйова Л.М.

Висновки:

- Розглянути пропозиції учасників круглого столу на засіданні методичної ради бібліотеки з метою прийняття рішень щодо розробки регламентуючої документації на нові бібліотечні процеси та послуги, участі системного адміністратора у вирішенні проблем автоматизації (впорядкування статистики, прискорення обслуговування, наповнення баз даних), узгодження з відділом обслуговування усіх поповнень бази «Читачів».

- Активізувати роботу з коледжами щодо надання доступу віддаленим користувачам до повнотекстових баз даних через авторизацію.

- Урізноманітнити тематику освітньо-виховних онлайн-заходів на сторінках соціальних мереж бібліотеки. Існуюча ситуація така, що молоді люди досить багато часу проводять у соціальних мережах. Але можна зробити так, щоб вони проводили цей час з користю.

У перспективах науково-технічної бібліотеки університету - подальше впровадження інноваційних технологій з метою сприяння освітньо-виховному процесу, підвищення ефективності обслуговування читачів, розширення спектру бібліотечно-інформаційних послуг користувачам бібліотеки.

Підготували: завідувач науково-методичного відділу Котвицька О.В.
провідний бібліотекар Максимова Н.П.

Відповідальна за випуск директор бібліотеки Жменько О.В.